

Om modet att stå upp för andra som råkar illa ut

YIDDISH REVOLUTION

Lärrarhandledning

Välkommen!

Vi som arbetar på Musik Västernorrland ser gärna att eleverna är så förberedda det går att vara, och vet ungefär vad som väntar när de kommer till en konsert. Prata gärna med eleverna om vad de har för tidigare erfarenheter av konserter. Hur beter man sig på en konsert? Vilka olika yrkesgrupper behövs för att skapa en konsert? Vilken konsert de ska ta del av? Vilken musikgenre ska de lyssna till och hur lång är konserten?

Praktiskt om konsertbesöket

Det är bra att vara ute i god tid så att ni hinner hänga av er ytterkläderna, gå på toaletten och hitta era platser. Undvik att komma sent till konserten, för att inte störa upplevelsen för publiken eller konstnärerna på scenen.

Vi öppnar dörrarna till salongen en stund innan konsertens början. Det är inte tillåtet att äta eller dricka under konserten. Mobiltelefoner ska vara avstängda eller på flygplansläge.

När konserten har börjat är eleverna och lärarna en publik vars upplevelse artisterna ansvarar för. Läraren bör ta del av konserten tillsammans med sina elever och har fortfarande ansvar för sin grupp.

Om konserten

”Vi letar efter judar”, ropar en gäll röst på tyska. Clara börjar skaka av rädsla. Hennes värsta mardröm har blivit verklighet: Tyska soldater har omringat huset och snart kommer de att börja söka igenom det från källare till taknock. Bara ren tur kan nu rädda Clara”

Förintelsen är det svenska namnet på de tyska nazisternas utrotning av drygt sex miljoner judar och ca sju miljoner andra människor mellan åren 1933-1945. På engelska kallas förintelsen Holocaust, som betyder brännoffer. Det hebreiska namnet är Shoah, som betyder katastrof.

Jiddisch, bokstavligen ’judiskt’, med engelsk transkribering Yiddish, tidigare även kallad judetyska, är ett germanskt språk som talas av omkring 3,5 miljoner judar i hela världen. Det uppstod under 1000-talet i det område som sedermera blev Tyskland.

Ett intimt möte med jiddisch när Härnösandsdottern, Louisa Lyne, blåser nytt liv i en tradition vars sånger länge legat gömda. Med förtrollande känsla bjuds vi med på en stämningfull resa genom gammalt och nytt, mörker och sorg, lust och livsglädje.

Louisas vokala styrka och karismatiska sångstil skapar med hjälp av ensemblen Di Yiddische Kapelye en atmosfär som fångslat och förtjust publik världen över. I ett framträdande präglad av värme tar vi del av en unik musikalisk upplevelse när nyskriven musik, norrländsk melankoli och ett modernt tonspråk förenas med genrens tradition och stolthet.

Föreställningen och läroplanen

Så här står det i läroplanen om ämnet musik:

”Musik finns i alla kulturer och den berör oss såväl kroppsligt som tankemässigt och känslomässigt. Musik är en estetisk uttrycksform som används i en mängd sammanhang, som har olika funktioner och som betyder olika saker för var och en av oss. Ämnet musik har sin grund i konstnärligt uttryck, musikaliskt hantverk och musikvetenskap.”

Genom samtal om en konsertupplevelse får eleven träna på att uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på personliga erfarenheter. Att lyssna på och efteråt samtala om konserten ger också eleven möjlighet att träna på sin förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse.

Samtala

Här följer några punkter man kan följa för att få till ett öppet och utforskande samtal om konserten utan värderingar som ”bra” och ”dåligt”.

Först beskriver man det man sett på ett sakligt sätt, alltså de konkreta saker som alla såg. Du som lärare kan lista elevernas exempel på tavlan. Därefter kan du som lärare gå in mer i varje exempel och ställa frågor som får eleverna att själva minnas och tolka. Det finns såklart inget rätt eller fel här.

1. Beskriva

Börja med att så konkret som möjligt beskriva vad ni såg och hörde. Till exempel: Hur såg det ut på scenen? Vad fanns i rummet? Hur många musiker såg ni på scenen? Vad var det för musik? Vilka instrument användes?

2. Tolka

Nästa steg är att ställa frågan ”varför” till alla beskrivningar. Varför såg scenen ut just så? Varför hade musikerna på sig sådana kläder osv?

3. Reflektera

Det tredje samtalet är de fria associationerna och reflektionerna. Med vilken känsla lämnade ni konserten? Vad har konserten fått er att tänka på? Om ni fått ändra något i det ni sett/hört, vad skulle det vara?

Produktionsfakta

Medverkande:

Louisa Lyne - sång
Edin Bahtijaragic - accordion
Anders Thorén - piano/gitarr
Anna Thorstensson - cello
Irina Binder - violin
Patrik Grundström - kontrabas

Har ni fler frågor kontakta oss:

Bobo Åkerros
Producent/Projektledare Barn&Ungdom
060-658 54 95
bobo.akerros@musikvasternorrland.se